

รายงาน

ของ

คณะกรรมการปฎิรูปการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภากฎหมายแห่งชาติ

วาระที่ ๑

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฎิรูปการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขานุการสภากฎหมายแห่งชาติ
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการสภากฎหมายแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปช) ๑๐๙๓/๒๕๕๗ (สำเนา)

สภาพภูมิประเทศชาติ
ถนนอู่ทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐

๒๕๔๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กราบเรียน ประธานสภาพภูมิประเทศชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการ จำนวน ๑ เล่ม

ตามที่ที่ประชุมสภาพภูมิประเทศชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ วันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
ได้ลงมติตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามข้อบังคับ
การประชุมสภาพภูมิประเทศชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๔๐ วรรคสาม (๑) คณะกรรมการดังนี้ ประกอบด้วย

๑. นายประมนต์ สุริวงศ์	ประธานกรรมการ
๒. พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสังคิต พิริยะรังสรรค์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นางจุรี วิจิตรวาหการ	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	โฆษกกรรมการ
๖. นายเกริกไกร จีระแพทย์	กรรมการ
๗. นายชัดภัย บุรุษพัฒน์	กรรมการ
๘. นายจรุณ จึงยิ่งเรืองรุ่ง	กรรมการ
๙. ว่าที่ร้อยเอก จิตร์ ศิรธรรมนท์	กรรมการ
๑๐. นายจีระรัตน์ นพวงศ์ ณ อุยธยา	กรรมการ
๑๑. นายเฉลิมชัย เพื่องคง	กรรมการ
๑๒. นายเชื้อ อั่นจินดา	กรรมการ
๑๓. นายถาวร เนิดพันธุ์	กรรมการ
๑๔. พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	กรรมการ
๑๕. นายรัชชัย ยงกิตติกุล	กรรมการ
๑๖. พลโท นคร สุขประเสริฐ	กรรมการ
๑๗. นายบัญชา ประเมศนาภรณ์	กรรมการ
๑๘. พลตำรวจตรี ปรีชา สมุทรประเปรยยะ	กรรมการ
๑๙. นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ	กรรมการ
๒๐. นายเพ็มศักดิ์ เชื้อชาติ	กรรมการ
๒๑. นางสาวรสนา โตสิตระกุล	กรรมการ
๒๒. นายวีระศักดิ์ ภูครองทิน	กรรมการ
๒๓. นายสมบัติ จำรงอัญวงศ์	กรรมการ
๒๔. พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณ	กรรมการ

๒๕. นางสาวอรพินท์ สพโชคชัย	กรรมการบริหาร
๒๖. พันตรี อานันด์ วัชโธพิย์	กรรมการบริหาร
๒๗. นายสันต์ ภัยหลีกเลี้ยง	เลขานุการคณะกรรมการบริหาร

และในคราวประชุมสภาพปฎิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ วันจันทร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง นายวิวรรณ์ แสงสุริยะฉัตร เป็นกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบแทน นายเกริกไกร จีระแพทย์ กรรมการบริหาร และ นายสมบัติ ธรรมรงค์ กรรมการบริหาร ซึ่งได้ลาออกจากคณะกรรมการเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการคณะกรรมการดังกล่าว

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องพิมพ์เขียวการปฏิรูป (Blueprint for Change) รายการการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบแทนเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา เพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาพปฎิรูปแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

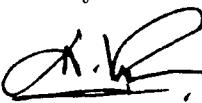
(ลงชื่อ) ประมนต์ สุริวงศ์

(นายประมนต์ สุริวงศ์)
ประธานกรรมการปฏิรูปการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักกรรมการ ๓

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๘, ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๐ – ๑
โทรสาร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๑

สำเนาถูกต้อง

(นายสาอิต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

วิภาวดี/รอง
สุนันทา/พี่สาว
นางสาวนรีดา/ครัวเจ

สารบัญ

รายงานคณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เรื่อง พิมพ์เขียวการปฏิรูป (Blueprint for Change)

วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. หลักการและเหตุผล

๑

๒. ประเด็นการศึกษา

๑

๓. วิธีการพิจารณาศึกษา

๑

๔. สรุปผลการพิจารณา

๒

๕. ข้อเสนอประเด็นการปฏิรูปและแนวทางการดำเนินการที่นำเสนอสภากฎหมายแห่งชาติพิจารณา ๓

ร่างพิมพ์เขียวการปฏิรูป (Blueprint for Change)

วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

รายงาน

คณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เรื่อง พิมพ์เขียวการปฏิรูป (Blueprint for Change)

วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันปัญหาเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบ เป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย โดยประเด็นปัญหาสำคัญที่ผ่านมาคือผู้นำหรือผู้มีอำนาจไม่มีเจตจำนงหรือความมุ่งมั่นทางการเมืองที่จะจัดการกับปัญหานี้อย่างจริงจัง ฝ่ายการเมือง ข้าราชการประจำ และเอกชน สมคบกันทุจริตคอร์รัปชัน หาผลประโยชน์เข้าตัวและพวกพ้อง เป็นดังผลประโยชน์ส่วนรวมที่ควรจะได้รับ นอกจากนี้ยังมีปัญหากระบวนการเอคันผิดมาลงโทษ เป็นไปอย่างล่าช้า หลายครั้งขาดอายุความ โดยขาดคนรับผิดชอบ และเมื่อถึงเวลา มีคำพิพากษาคนผิดมักจะหลบหนีคดีไป จับได้แต่รายเล็ก ๆ รวมทั้งมีปัญหาเรื่องค่านิยมที่ผิดในเรื่องคอร์รัปชัน เช่น ยอมรับคนโกงหากตัวเองได้ประโยชน์ด้วย

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่สั่งสมมาเป็นเวลายาวนานนี้ได้สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศเป็นมูลค่าปีละหลายแสนล้านบาท และที่ประเมินไม่ได้อีกมาก หาก อีกทั้งแพร่หลายไปทั่วทุกระดับทุกวงการ ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม และส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันในระดับคะแนนไม่ถึงครึ่งมาโดยตลอด ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงสมควรพิจารณา หาแนวทางแก้ไขและนำเสนอข้อเสนอในการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อขัดจัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ลดน้อยลงไป

๒. ประเด็นการศึกษา

เพื่อออกแบบพิมพ์เขียวการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้ สอดคล้องมาตรฐานสากลและบริบทสังคมไทย โดยมีหลักยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน ได้แก่

๒.๑ ยุทธศาสตร์การป้องกัน “คนไทยไม่โกง” เพื่อปฏิรูป “คน” ให้มีจิตสำนึกและสร้างพลังร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

๒.๒ ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล เพื่อปฏิรูประบบและองค์กร เพื่อสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน

๒.๓ ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อกรณีการทุจริตคอร์รัปชัน ให้มีประสิทธิภาพ

๓. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้มีการระดมความคิดเห็นในเบื้องต้นจากหน่วยงานที่หลากหลายและจากคณะกรรมการฯ จากนั้น คณะกรรมการฯ ได้มีการจัดทำ Workshop เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ร่างพิมพ์เขียวการปฏิรูป (Blueprint for Change)

๔. สรุปผลการพิจารณา

กรอบแนวคิดเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ต้องดำเนินการ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

- ๔.๑ การปลูกฝัง
- ๔.๒ การป้องกัน
- ๔.๓ การปราบปราม

๕. ข้อเสนอประเด็นการปฏิรูปและแนวทางการดำเนินการที่นำเสนอสภากฎหมายแห่งชาติพิจารณา

ร่างพิมพ์เขียวการปฏิรูป (Blueprint for Change) วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

นายวันเดช กษัยหลีกเลี้ยง
เลขานุการคณะกรรมการปฏิรูป
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ร่าง

พิมพ์เขียวการปฏิรูป (Blueprint for Change)

วาระการปฏิรูปที่ ๑

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. ประเด็นปัญหา

เนื่องจากปัจจุบันปัญหารွ้องการทุจริตประพฤติมิชอบ เป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยโดยประเด็นปัญหาสำคัญที่ผ่านมาคือผู้นำหรือผู้มีอำนาจไม่มีเจตจำนงหรือความมุ่งมั่นทางการเมืองที่จะจัดการกับปัญหานี้อย่างจริงจัง ฝ่ายการเมือง ข้าราชการประจำ และเอกชน สมคบกันทุจริตคอร์รัปชัน หาผลประโยชน์เข้าตัวและพวกพ้อง เป็นดังบังผลประโยชน์ส่วนรวมที่ควรจะได้รับ นอกจากนี้ยังมีปัญหากระบวนการเออคนผิดมาลงโทษเป็นไปอย่างล่าช้า หลายคดีขาดอายุความ โดยขาดคนรับผิดชอบ และเมื่อถึงเวลาไม่คำพิพากษา คนผิดมักจะหลบหนีดีไป จับได้แต่รายเล็ก ๆ รวมทั้ง มีปัญหารွ้องค่านิยมที่ผิดในเรื่องคอร์รัปชัน เช่น ยอมรับคนโกงหากตัวเองได้ประโยชน์ด้วย

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่สั่งสมมาเป็นเวลายาวนานนี้ได้สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศเป็นมูลค่าปีละหลายแสนล้านบาท และที่ประเมินไม่ได้อีกมหาศาล อีกทั้งแพร่หลายไปทั่วทุกรสระดับทุกวิถีการ ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม และส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอันดับต้นๆ ซึ่งวัดภัยสังคมคอร์รัปชันในระดับคะแนนเมืองครึ่งมาโดยตลอด ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงสมควรพิจารณาหาแนวทางแก้ไขและนำเสนอข้อเสนอในการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อขัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ลดน้อยลงไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อออกแบบพิมพ์เขียวการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้ สอดคล้องมาตรฐานสากลและบริบทสังคมไทย โดยมีหลักยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน ได้แก่

๒.๑ ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทยไม่โง่” เพื่อปฏิรูป “คน” ให้มีจิตสำนึกและสร้างพลังร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

๒.๒ ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล เพื่อปฏิรูประบบและองค์กรเพื่อสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน

๒.๓ ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อกรณีการทุจริตคอร์รัปชันให้มีประสิทธิภาพ

๓. ประเด็นการปฏิรูป

วาระปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔. ขอบเขตการปฏิรูป

๑. ความหมายของการทุจริตครอบคลุมถึงการใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้องซึ่งเป็นความหมายในนิยามของสากล ขอบเขตของการปฏิรูปจึงครอบคลุมไปถึงประโยชน์ที่ตนเองได้รับในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในลักษณะการตอบแทนในเรื่องเงินทอง การแก้ไขกฎหมายเพื่อประโยชน์ของตนเอง การประพฤติตนผิดไปจากหลักคุณธรรมจริยธรรม และผลประโยชน์สาธารณะ

๒. เป็นการปฏิรูปทั้งในมิติกฎหมาย กฎระเบียบ มติองค์กร มติคน ที่ครอบคลุมทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนสังคม/ประชาชน

โดยมุ่งหวังให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้ในรอบเวลาทั้งระยะสั้น (๓ เดือน) ระยะปานกลาง (๑ ปี) และระยะยาว

๕. เครือข่ายพันธมิตร

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง

คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน

คณะกรรมการปฏิรูปศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

คณะกรรมการปฏิรูปสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะกรรมการปฏิรูปค่านิยม ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรมและการศาสนา

องค์กรภาครัฐที่มีพันธกิจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ

องค์กรเอกชนและภาคประชาชนสังคม

๖. ครอบแนวคิดการปฏิรูป (Conceptual Design)

ครอบแนวคิดการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน ได้แก่

- ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทยไม่โง่” เพื่อปฏิรูป “คน” ให้มีจิตสำนึกรักและสร้างพลังร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
- ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล เพื่อปฏิรูประบบและองค์กรเพื่อสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน
- ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อกรณีการทุจริตคอร์รัปชัน ให้มีประสิทธิภาพ

ดูแผนภาพที่ ๑

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๖.๑ ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทยไม่โกรง”

การป้องกันการทุจริตเป็นภาระการปฏิรูปสำคัญที่กรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบผู้ดูแลนิสัยการออกแบบพิมพ์เขียวการปฏิรูป ซึ่งคณะกรรมการธุรกิจการปฏิรูปการป้องกันฯ ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปเป็น ๓ แนวทาง ได้แก่ การปลูกฝัง การป้องกัน และการปราบปราม โดยแต่ละ แนวทางได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบพิจารณาในรายละเอียด ซึ่งด้านแนวทางการปลูกฝัง ได้มอบหมายให้คณะกรรมการปฏิรูป สำนักงานคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในด้านการปลูกฝัง สร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ

ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูป สำนักงานคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เพื่อออกแบบกรอบแนวคิดยุทธศาสตร์ “คนไทยไม่โกรง” เพื่อเป็นแนวทางในการปลูกฝัง จิตสำนึกของคนไทยเพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ประเด็นปัญหา

ความร้ายแรงของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นวิกฤตสำคัญของประเทศไทยที่สร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ และสังคม เพราะนอกจากจะส่งผลต่องานประจำของประเทศไทยซึ่งสมควรนำมาใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา และอื่น ๆ แล้วยังสร้างปัญหาการขาดโอกาสและความเหลื่อมล้ำทางสังคม ที่เกิดขึ้นจากการขาดแคลนงบประมาณเพื่อการพัฒนาและสร้างโอกาส ยังส่งผลต่อวิกฤตปัญหาอื่น ๆ โดยเฉพาะ ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิรัฐที่เกิดขึ้นเมื่อผู้มีอำนาจใช้อำนาจเพื่อตนเองและ พวกรพ้อง ไม่ยอมรับการตรวจสอบ บิดเบือนข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องโดยใช้ทรัพยากรของ สาธารณะและเครือข่ายที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

ค่านิยมของสังคมและความเสื่อมด้านคุณธรรมจริยธรรมของ “คน” เป็นต้นเหตุสำคัญของปัญหา

ค่านิยมของ “คน” เป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาและความเสื่อมด้านคุณธรรมจริยธรรม จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันขององค์กรต่าง ๆ พบว่า ทัศนคติของคนในสังคมไทย ยังคงยอมรับการทุจริตคอร์รัปชันมากขึ้นและเห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดา ไม่น่ารังเกียจ นอกจากนี้ในกลุ่มนักเรียน และนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่จะเติบโตขึ้นมาเป็นกำลังของประเทศไทยอนาคตมีทัศนคติที่ยอมรับและวางแผนต่อ การทุจริตคอร์รัปชัน การใช้อำนาจโดยมิชอบ จากรายงาน “คนไทย มองไตรัตน์” เสียงเยาวชนไทย ปี ๒๕๕๗ สำรวจความคิดเห็นของเยาวชน จำนวน ๔,๐๐๐ คน พบว่า เยาวชนจำนวนมากมีพฤติกรรมการโง่ เช่น การให้เพื่อน ลอกข้อสอบ/ลอกข้อสอบเพื่อน (ร้อยละ ๘๑) เชิงชี้อื้าเรียนแทนเพื่อน (ร้อยละ ๖๓) ให้เงินตัวร่วง เพื่อหลีกเลี่ยงใบสั่ง (ร้อยละ ๑๙) เป็นต้น และเยาวชนไม่น้อยที่มองว่าเรื่องดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ดีมาก และถึงขั้นไม่ผิดเลย ซึ่งเป็นอันตรายอย่างมากต่อนาคตประเทศไทยและจะเป็นค่านิยมที่ผิดและจะส่งผลต่อ ความเสื่อมของสังคมในอนาคต รวมทั้งเป็นการสร้างค่านิยมของสังคมด้วยการตอกย้ำจนเห็นว่าการทุจริต คอร์รัปชันเป็นวิถีชีวิตที่ทุกคนคุ้นเคยและยอมรับได้

ปัญหาค่านิยมและความเสื่อมด้านคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน เพราะสังคมมีปัญหาระบบคุณค่า/ค่านิยมที่เอื้อต่อการกระทำการทุจริตทุกภาคส่วนของสังคม “คน” ซึ่งมีปัญหารือการขาดจิตสำนึกและสังคมยังขาดโครงสร้าง/กลไกในการพัฒนาจิตสำนึกที่ถูกต้อง ดังจะเห็นได้จาก

เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมาก็ถูกหล่อหลอมให้ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชันโดยไม่เลือกเป็นเรื่องผิดปกติหรืออาจมองว่า เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติเพื่อความอยู่รอดและเพื่อประโยชน์ของตนเอง ตั้งแต่สถาบันครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนสังคม และสังคมในภาพใหญ่ที่หล่อหลอมให้คนมีทัศนคติยอมรับการทุจริต คอร์รัปชันได้ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต และทุกกลุ่มสังคมก็มีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและมีพฤติกรรมที่ไม่เห็นแก่ส่วนรวมหรือขาดจิตสำนึกสาธารณะ เช่น

ในกลุ่มนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจของรัฐโดยตรงที่มีพฤติกรรมทุจริตต่อหน้าที่ เพราะขาดคุณธรรมจริยธรรม กลไกการส่งเสริมและเฝ้าระวังคุณธรรมจริยธรรมทำงานไม่ได้ผล วัฒนธรรมขององค์กรไม่เอื้อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งขาดการตรวจสอบภาคประชาชน

กลุ่มภาคธุรกิจเอกชนส่วนหนึ่งที่มีการติดสินบนเพื่อความสะดวกสบายในการดำเนินธุรกิจ จึงยอมรับกระบวนการทุจริตคอร์รัปชันโดยมุ่งหวังแต่ประโยชน์ทางธุรกิจเป็นสำคัญ

ด้านสื่อมวลชนในสังคมไทยถือว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำเสนอปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และสร้างจิตสำนึกของคนไทยในสังคม แต่ปรากฏว่า การนำเสนอของสื่อมวลชนยังไม่ได้ไปในทิศทางที่สร้างคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยในสังคม แต่เน้นการสร้างรายได้และสร้างกระแสความนิยม รวมทั้งยังมีบางกลุ่มที่อยู่ใต้อิทธิพลของกลุ่มการเมืองทำให้การนำเสนอข้อมูลข่าวสารมีความคาดเคลื่อนได้ นอกจากนี้ กลุ่มวิชาชีพยังมีปัญหาความเข้มแข็งในการกำกับดูแลกันเองของวิชาชีพ

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เพิ่มมากขึ้นนี้ก็เข้าไปแทรกซึมอยู่กับภาคประชาชนสังคมด้วย ได้แก่ องค์กรไม่แสวงหากำไร มูลนิธิ สมาคม สหกรณ์ และองค์กรทางศาสนา ที่ปัจจุบันมีปัญหาที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน และไม่ได้ทำหน้าที่ขององค์กรอย่างแท้จริง สร้างหายประโยชน์เพื่อตนเองโดยอ้างชื่อภาคประชาชนสังคม ซึ่งเป็นการทำลายภาพลักษณ์ของการทำงานภาคประชาชนสังคม และการขาดการตรวจสอบภาคประชาชน และภาคธุรกิจอย่างจริงจัง

คุณดีไม่ใช่ที่ยืน

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันยิ่งรุนแรงมากขึ้น เมื่อคุณดีไม่ได้รับการสนับสนุนและยอมรับจากสังคม กล่าวคือ การขาดพื้นที่สำหรับ “คุณดี” ซึ่งถือเป็นเรื่องที่บันทอนกำลังใจของผู้ที่มีจิตใจรักความถูกต้องเป็นธรรม หรือบางครั้งคนที่ยังถูกรังแกและกลั่นแกล้งเพราบีโว่าเป็นผู้ที่ขัดผลประโยชน์ของผู้ที่ทำการทุจริตคอร์รัปชัน คุณดีจึงอยู่อย่างโดดเดี่ยวซึ่งในท้ายที่สุดอาจจะกลایเป็นผู้ที่เพิกเฉยต่อความไม่ถูกต้อง ยิ่งเป็นการตอกย้ำค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะ “การเห็นว่าถูรณะไม่ใช่” หรือ “อย่าแก่วงเท้าหาเสียง” ทำให้คุณดีถูกทำลายและหายไปจากสังคม

ยุทธศาสตร์ “คนไทยไม่โง่” คือ การแก้ไขปัญหาที่จิตสำนึกของ “คน”

การปฏิรูปจิตสำนึกและค่านิยมของสังคมจึงเป็นหัวใจของการแก้ไขปัญหา เพราะจะเห็นได้ว่า ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเกิดขึ้นในทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบและกระบวนการตั้งแต่คนในสังคมเกิดและเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ โดยสังคมขาดกลไกการปลูกฝังค่านิยมที่ดีและส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมให้แก่คนในสังคมที่มีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ “คนไทยไม่โง่” เพื่อสร้างพลังในการขับเคลื่อนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและส่งเสริมค่านิยมที่ดีอย่างเป็นระบบและมีกระบวนการทั้งสถาบันครอบครัว ระบบการศึกษา ระบบราชการ ภาคธุรกิจ สื่อมวลชน และภาคประชาชน ในการช่วยกันหล่อหลอมกล่องเกลากุณธรรมจริยธรรมให้เติบโตไปพร้อมกับสังคมไทย ซึ่งประกอบด้วยแนวทาง ๓ สร้าง ที่มีเป้าหมายที่ “คน” เป็นสำคัญ ได้แก่

- แนวทางสร้างจิตสำนึก “คนไทยไม่โง่”
- แนวทางสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายและพัฒนากลไกองค์กรเพื่อสนับสนุน “คนไทยไม่โง่”
- แนวทางสร้างแรงกดดันทางสังคมเพื่อการตรวจสอบและเฝ้าระวังปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อออกแบบกรอบแนวทางการปฏิรูปจิตสำนึกและค่านิยมของสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่นของประเทศไทย ด้วยแนวทาง ๓ สร้าง ดังนี้

- สร้างจิตสำนึก “คนไทยไม่โง่”
- สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายและพัฒนากลไกองค์กรเพื่อสนับสนุน “คนไทยไม่โง่”
- สร้างแรงกดดันทางสังคมเพื่อการตรวจสอบและเฝ้าระวังปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น

๓. วาระ/ประเด็นการปฏิรูป

๓.๑ การปฏิรูปภายใต้วาระการป้องการทุจริต

คณะกรรมการธุรกิจการปลูกฝัง ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นคณะกรรมการฯ ใน ๓ ชุด ของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ได้ออกแบบกรอบแนวคิดเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของวาระการปฏิรูปลำดับที่ ๑ เรื่อง “การป้องกันการทุจริต” โดยมีประเด็นการปฏิรูป ดังนี้

- ปฏิรูประบบคุณค่า/ค่านิยมของสังคม (Values and value-based society) เพื่อสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่นและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในการสร้างค่านิยมและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชั่น
- ดำเนินการรณรงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อสังคมในวงกว้างโดยใช้สื่ออย่างจريจังและต่อเนื่อง (อย่างน้อยสนับสนุนเวลาออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวี)
- แก้ไขกฎหมายประเด็นคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญที่มีการระบุอย่างชัดเจนพร้อมกลไกการบังคับใช้ เช่น การส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการตรวจสอบจริยธรรม/การทุจริตการใช้อำนาจรัฐ การกำหนดให้พรบและนักการเมืองมีระบบกำกับดูแลจริยธรรม การปรับโครงสร้างการบริหารงานบุคคลของภาครัฐให้เข้มต่อการทำางานด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น

๓.๒ ความเชื่อมโยงกับวาระการปฏิรูปอื่น ๆ

การปฏิรูประบบคุณค่า/ค่านิยมของสังคม (Values and value-based society) มีความเชื่อมโยงกับวาระการปฏิรูปอื่น ๆ ด้วย เพราะมีความเกี่ยวข้องกับแนวทางที่ ๓ ของยุทธศาสตร์ “คนไทยไม่โง่” ได้แก่

- วาระการปฏิรูปการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ประเด็น การใช้อำนาจและดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ
- วาระการปฏิรูประบบการเรียนรู้ของประชาชนทุกระดับ ประเด็น การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและหลักศาสนา
- วาระการปฏิรูปสิทธิเสรีภาพนความรับผิดชอบ ประเด็น จริยธรรมสื่อ
- วาระการปฏิรูปศิลปะวัฒนธรรมฯ ประเด็น สร้างค่านิยมจากคุณธรรมที่พึงประสงค์
- วาระการปฏิรูปส่งเสริมความเข้าแข็งของสถาบันศาสนาฯ ประเด็น พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากรทางศาสนา

๔. กรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ “คนไทยไม่โกรง” เป็นยุทธศาสตร์การปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ในสังคมไทยโดยมีแนวคิดที่มี “คน” เป็นศูนย์กลางของการปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นทั้งวิธีการและเป้าหมาย ของการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ในด้านวิธีการ “คน” เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา เพราะถ้าคนในสังคม ส่วนใหญ่มีจิตสำนึกรักต่อสังคมส่วนรวมและให้คุณค่า/ค่านิยมที่ไม่ยอมรับพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชัน จนกลายเป็นวิธีคิดและวิธีการใช้ชีวิตแล้ว การทุจริตคอร์รัปชันก็จะเกิดขึ้นได้ยาก เพราะสังคมถือว่าเป็นเรื่องผิด อย่างร้ายแรง หากมีใครที่กระทำการทุจริตคอร์รัปชันก็จะถูกรังเกียจและการลงโทษทางสังคม (Social sanctions) ส่วนในด้านเป้าหมาย “คน” ก็เป็นตัวการปัญหาสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เพราะเมื่อคนหนึ่งเป็น ผู้กระทำโดยที่ไม่คิดว่าเป็นเรื่องที่ผิดไม่สมควรทำ ขณะที่คนอื่นๆก็ไม่รู้สึกว่าเป็นเรื่องใหญ่และยอมรับการกระทำ ดังกล่าวหรือแม้กระทั่งอาจได้รับผลประโยชน์บางอย่างจนไม่คำนึงถึงผลเสียหายต่อส่วนรวม การแก้ไขจึงต้อง แก้ที่วิธีคิดของคนโดยตรง ให้คนมีภูมิต้านทานต่อโอกาสและการยั่วยุให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เป็น “คนไทยไม่โกรง” ที่นอกจากตนเองไม่โกรงแล้วจะไม่ยอมให้ผู้อื่นโกรงอีกด้วย

กรอบการขับเคลื่อน “คนไทยไม่โกรง” ประกอบด้วย “สามแนวทาง เจ็ดกลุ่มเป้าหมาย” ดังนี้

สามแนวทาง

(๑) สร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคล เริ่มต้นทำให้ “คน” แต่ละคน ในแต่ละกลุ่มเป้าหมายมีจิตสำนึก ที่ถูกต้อง รู้ผิดชอบชัด อะไรควรทำ อะไรทำไม่ควรทำ ตระหนักรถึงผลเสียหายร้ายแรงของการทุจริตคอร์รัปชัน มองว่า การทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ เป็นการเอาเปรียบสังคมและสังคมไม่ยอมรับ

(๒) สร้างเครือข่ายและกลไกเชิงสถาบันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของ “คน” ที่มีจิตสำนึก เพราะคนแต่ละคนต่างอยู่ภายใต้องค์กรกลุ่มสังคมหรือภาคส่วนต่าง ๆ การออกแบบให้มีระบบและกลไก ให้ปัจเจกบุคคลที่มีจิตสำนึกให้ได้เข้ามายังสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สร้างพื้นที่ให้คนที่มีที่ยืน ในสังคม สร้างพลังกลุ่มที่มีขวัญและกำลังใจในการทำความดี และมีกลไกเชิงสถาบันบางอย่างรองรับ จะช่วยสร้าง ความเข้มแข็งและขยายขอบข่ายของกลุ่มคนที่มีจิตสำนึก จนเป็นจิตสำนึกร่วมหมู่ที่มีพลังขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรมของสังคม

(๓) สร้างพลังคุณธรรมเพื่อขับเคลื่อนสังคมในภาพใหญ่ ด้วยการส่งเสริมและสร้างกลไก บางประการที่ทำให้เครือข่ายของผู้ที่มีจิตสำนึกรักความถูกต้องนี้มีพลังต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นกลไก ตรวจสอบและเฝ้าระวังการทุจริตคอร์รัปชันเพื่อรักษาประโยชน์ของสาธารณะ สร้างพลังต่อต้าน และลงโทษ ทางสังคมต่อผู้กระทำการทุจริตคอร์รัปชัน

เจ็ดกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหลักในการปฏิรูป ประกอบด้วย ๗ กลุ่ม ได้แก่

(๑) เด็กและเยาวชน ในทุกวัยกลุ่มอายุ ตั้งแต่ก่อนเข้าเรียน อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา รวมทั้งกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา

(๒) ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) นักการเมือง ผู้นำรัฐบาล ตำแหน่งทางการเมือง และพระบรมวงศ์

(๔) ธุรกิจเอกชน (ผู้ประกอบธุรกิจ บริษัท ห้างร้าน พนักงานเอกชน องค์กรที่ทำงานส่งเสริม และกำกับดูแลภาครัฐกิจเอกชน)

(๕) สื่อมวลชน (รวมทั้งองค์กรวิชาชีพสื่อ)

(๖) ประชาสังคม (กลุ่มและองค์กรไม่แสวงหากำไร องค์กรภาคประชาชน องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรวิชาชีพ สมาคม มูลนิธิ รวมทั้งองค์กรทางศาสนา (เช่น วัด)

(๗) ประชาชนทั่วไป

ดูแผนภาพที่ ๒

ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทยไม่โกรง”

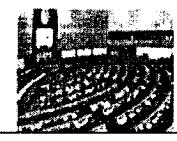
เด็กและเยาวชน

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประชาชน

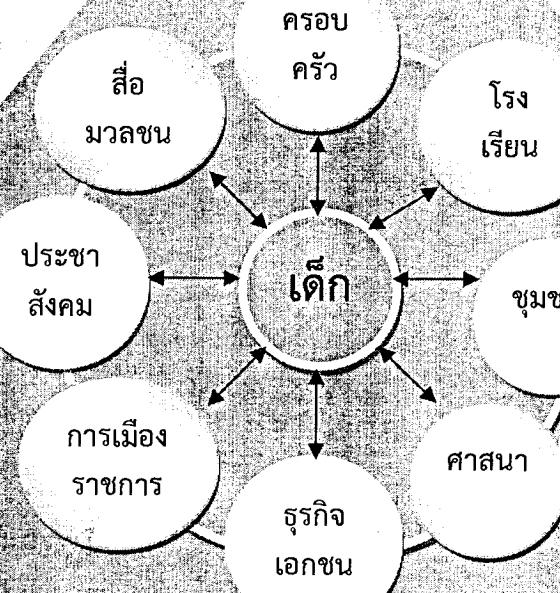
นักการเมืองและ
พรบกการเมือง

สร้างจิตสำนึก

สร้างและปลูกจิตสำนึกกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ด้วยการใช้หลักสูตร การใช้สื่อรณรงค์ การอบรม และเทคนิคการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลง

สร้างความเข้มแข็ง

สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายของภาคส่วนต่างๆ ด้วยการสร้างกลไกเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สร้างความเข้มแข็งของกลไกส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

สร้างพลังคุณธรรม

สร้างพลังทางสังคมในภาคส่วนต่างๆ ใน การปฏิเสธและไม่ยอมรับการทุจริต คอร์รัปชัน สร้างกลไกที่ส่งเสริมการเฝ้าระวังตรวจสอบ

ประชาสังคม

สื่อมวลชน

ธุรกิจเอกชน

๖.๒ ยุทธศาสตร์การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน ที่ต้องการสร้างกลไกขึ้นเคลื่อนให้ครอบคลุมมิถุต่างๆ และมีผลในระยะยาว สนับสนุนกลไกภาคประชาชน ลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและทำให้การคอร์รัปชันทำได้ยากและ มีโอกาสสูงที่จะถูกตรวจสอบและลงโทษ โดยเน้นการปฏิรูปด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาลเพื่อเป็นระบบ ป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน เมื่อสร้างระบบภูมิต้านทานแก่ทุกภาคส่วนในสังคม เช่น ภาคการเมือง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ภาคประชาชน โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องมีหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วย

๑) หลักนิติธรรม ปฏิรูปกฎหมายทักษิณ่าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรให้มีความชัดเจน สร้างการยอมรับร่วมกัน และสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การปฏิรูประบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... ที่กรมบัญชีกลางเป็นผู้จัดทำ โดยมีหลักการสำคัญคือ กำหนดกรอบปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำให้บังคับใช้ครอบคลุมทุกหน่วยงานของรัฐ ทุกประเภทการจัดซื้อจัดจ้าง กำหนดให้การใช้เงินของแผ่นดินต้องเป็นไปอย่างเข้มงวด มีมาตรการเพื่อความคล่องตัว และยืดหยุ่นในกรณีที่จำเป็น มีคณะกรรมการหลายคณะที่มีผู้แทนภาคประชาชนเข้าร่วม โดยแต่ละคณะ ได้แบ่งแยกหน้าที่กันเพื่อให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุล สร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบ การลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ ด้วยการนำมาตรการเชิงป้องกัน เช่น ข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) และโครงการแนวร่วมปฏิบัติภาคเอกชน (Collective Action Coalition : CAC) มาใช้ สร้างระบบจัดเก็บและการเปิดเผยข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย มีการพัฒนาบุคลากร ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง รวมถึงเพิ่มบทลงโทษที่รุนแรงต่อเจ้าหน้าที่และผู้สั่งการที่ทุจริต

ให้มีการปรับปรุงกฎหมายให้อนุวัติการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าการต่อต้านคอร์รัปชัน หรือ UNCAC ๒๐๐๓ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการยอมรับจากนานาประเทศ รวมทั้งยกระดับของกฎหมาย และมาตรการต่อต้านคอร์รัปชันให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพเท่าเทียมนานาประเทศ

๒) การสร้างความโปร่งใสในการกำหนดกฎหมายทักษิณ่า กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน การเข้าถึง ข้อมูล ฯลฯ เช่น กลไกการเปิดเผยข้อมูล กลไกระบบเปิดที่สามารถตรวจสอบได้ แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ สร้างความโปร่งใสและส่งเสริม ให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของรัฐโดยสาธารณะ การปรับปรุงนี้จะเป็นมาตรการเสริมแนวทางสร้าง “Open data” และ “Open Government” ที่มุ่งสร้างความสามารถในการเข้าถึงการบริการของภาครัฐ และ การตอบสนองต่อข้อมูลและความต้องการของประชาชน เพื่อเพิ่มศักยภาพและคุณภาพในการบริหารจัดการ ลดโอกาสคอร์รัปชันและการสร้างความไว้วางใจของประชาชนต่อภาครัฐ

๓) การเสริมสร้างกลไกสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การมีกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชน ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการดำเนินการภาครัฐ การสร้างกลไกการลงโทษโดยสังคม (social sanctions) การตั้ง กองทุนส่งเสริมการต่อต้านคอร์รัปชันของภาคประชาชน ที่เป็นแหล่งทุนจากรัฐบาล เพื่อสร้างบูรณาการการทำงาน ของรัฐและประชาชน รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนการตั้งตัวและเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการร่วมมือ ระหว่างและป้องกันคอร์รัปชันที่มีอยู่ใกล้ตัว

๔) การลดการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โครงการการสร้างมาตรฐานที่โปร่งใสในกระบวนการ บริการของภาครัฐ (Service Level Agreement : SLA) ที่ต้องการพัฒนาระบบการบริการประชาชน ลดขั้นตอน กระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนตรวจสอบได้ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาต้อนุญาต

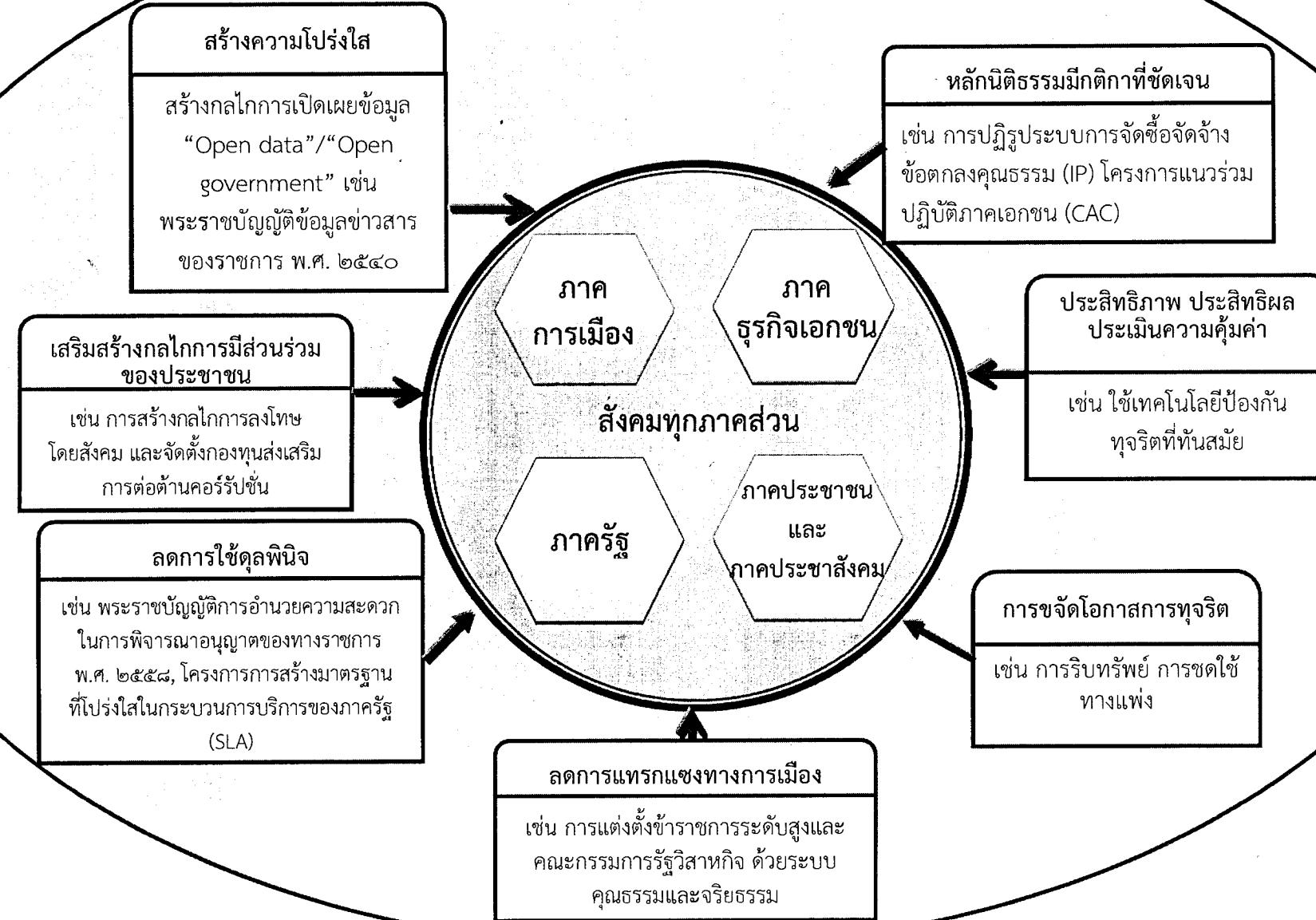
๕) การเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า เช่น การบูรณาการของหน่วยงานรัฐที่มีพันธกิจในการป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชั่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่รัฐได้ลงทุนไปแล้วจำนวนมาก เพื่อสนับสนุนมาตรการของรัฐ เช่น E - Government E - Procurement และระบบ GFMIS เป็นต้น หรือการเสนอร่างพระราชบัญญัติการโฆษณาประชาสัมพันธ์ภาครัฐ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การใช้งบประมาณในการประชาสัมพันธ์ของรัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม นำไปใช้เป็นเครื่องมือของผู้มีอำนาจเพื่อครอบงำสื่อมวลชน ด้วยอิทธิพลทางการเงิน

๖) การขัดโภcasการทุจริตด้วยการตรวจสอบ จับกุม ลงโทษอย่างเคร่งครัดและจริงจัง เช่น การรับทรัพย์ การซัดใช้ทางแห่ง เช่น ให้มีศาลชำนาญพิเศษคดีทุจริตประพฤติมิชอบในศาลอาญา เพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเข้าใจรอบด้านเกี่ยวกับคดีรับชั่น ให้มีศาลแผนกวินัยการเงินการคลังในศาลปกครอง ที่จะช่วยหยุดยั้งความเสียหายจากคดีรับชั่นที่กำลังดำเนินอยู่ โดยการทำให้กระบวนการพิจารณาคดีคือรับชั่นในขั้นตอนของศาลรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบการใช้เงินและกลไกในการหยุดยั้งความเสียหายที่เกิดจากพฤติกรรมคอร์รัปชั่น ทั้งหมดนี้เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นว่าคนโง่ต้องถูกลงโทษ

๗) ลดการแทรกแซงทางการเมืองและการสร้างเครือข่ายอุปถัมภ์ เช่น การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงและคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ต้องเป็นไปโดยระบบคุณธรรมและจริยธรรม (merit system) กระบวนการสรรหาแต่งตั้ง ยกย้ายครมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน โปร่งใส โดยมีการตรวจสอบจากคณะกรรมการกลางที่มาจากหลายภาคส่วนด้วยแนวทาง เช่น คณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ (คณร.) กำหนดห้ามบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะผู้พิพากษาและอัยการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจเพื่อบังกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และมีนโยบายให้ทุกรัฐวิสาหกิจต้องมีมาตรฐานการบริหารจัดการหรือบรรทัดกิบลเทียบที่บ่งชัดท่าเบียนในตลาดหลักทรัพย์

แผนภาพที่ ๓

ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล

๖.๓ ยุทธศาสตร์การปราบปราม

การแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันด้วยยุทธศาสตร์การปราบปรามมุ่งไปที่การจัดการเมื่อเกิดกรณีทุจริตคอร์รัปชันขึ้น ด้วยการปฏิรูปกลไกการปราบปรามทั้ง “ระบบ” และทุก “องค์กร” ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เที่ยงธรรม โปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

การขับเคลื่อนเพื่อปฏิรูปการปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบหลัก คือ

๑) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน/ภาคสังคม เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่สำคัญมีดังนี้

๑.๑) การส่งเสริมและสนับสนุนการทำหน้าที่จุดประกายการจัดการต่อต้านกรณีทุจริตคอร์รัปชัน ด้วยการเป็นผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) ซึ่งอาจเป็นประชาชนที่รู้เห็นเหตุการณ์หรือเป็นเหยื่อที่ได้รับผลกระทบจากการทุจริตคอร์รัปชัน

๑.๒) การสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน/ภาคสังคม/ภาคประชาชนด้วยกลไกการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสและคุ้มครองพยาน (Witness Protection) อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง โดยสร้างความปลอดภัย การเตรียมความพร้อม และความมั่นใจแก่ผู้แจ้งเบาะแส

๑.๓) การส่งเสริมกลไกภาคประชาชน/ภาคสังคมให้มีการรวมตัวกันเฝ้าระวังและติดตาม (Corruption watchdog)

๑.๔) บัญญัติให้ภาคประชาชน/ภาคสังคม มีสิทธิในการฟ้องคดีทุจริตแบบกลุ่ม (Class Action) ในคดีที่เกี่ยวกับผลประโยชน์หรือทรัพย์สินสาธารณะ (Public Interest) ในฐานะ “เจ้าของทรัพย์สิน”

๑.๕) การกระตุ้นและสนับสนุนสื่อมวลชนในการทำข่าวแบบสืบสวนเจาะลึก (Investigative Journalist) ที่จะช่วยขับเคลื่อนการปราบปรามด้วยการเปิดประเด็นข่าวทุจริตและติดตามกรณีที่เกิดขึ้นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๑.๖) ส่งเสริมสถาบันวิชาการให้เป็นกลไกทำงานทางวิชาการและวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้เพื่อการป้องกันและการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๑.๗) การให้สภาพนายความมีส่วนช่วยภาคประชาชน/ภาคสังคมและภาคประชาชนในการต่อสู้กรณีทุจริตคอร์รัปชันในกระบวนการยุติธรรม

๒) การสร้างความเข้มแข็งของกลไกตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐ หัวใจสำคัญประการหนึ่งของการปราบปรามคือองค์กรภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยตรงที่ต้องมีความเชี่ยวชาญ มีความเป็นวิชาชีพ และมีระบบ/กลไกการจัดการกรณีทุจริตคอร์รัปชัน ที่มีประสิทธิภาพ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) คณะกรรมการตรวจสอบแผ่นดิน (คตด.) ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผด) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) และโดยเฉพาะคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) กับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ซึ่งทำหน้าที่โดยตรงในการปราบปรามการทุจริตด้วยการติดตาม/สอบสวนและชี้มูลกรณีทุจริตคอร์รัปชันเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

คณะกรรมการขององค์กรตรวจสอบที่เป็นอิสระต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Accountability) โดยการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินต่อสาธารณะ มีการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเสนอต่ออุปถัมภ์ และให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปีและเป็นรายบุคคลด้วย โดยคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติ แล้วแจ้งให้องค์กรตรวจสอบดังกล่าวทราบ และประกาศผลประเมินให้ทราบเป็นการทั่วไป

๓) การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน ให้มีความโปร่งใส รวดเร็ว และเป็นธรรม

กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบคดีทุจริตคอร์รัปชัน ประกอบด้วย

๑. องค์กรอิสระและองค์กรตรวจสอบภาครัฐ

๒. สำนักงานอัยการสูงสุด

๓. ศาล

๑. องค์กรอิสระและองค์กรตรวจสอบภาครัฐ ประกอบด้วย

- ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผจ.)
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.)
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI)

แนวทางการปฏิรูปองค์กรอิสระและองค์กรตรวจสอบภาครัฐ

๑.๑ การปรับโครงสร้าง

๑.๑.๑ ต้องมีการปรับที่มาและวาระการดำเนินการตามกำหนดของกรรมการองค์กรอิสระ กล่าวคือ จะต้องมีการกำหนดที่มาของกรรมการองค์กรอิสระ โดยขึ้นแรกต้องกำหนดให้คณะกรรมการสรรหา มีความหลากหลายมากกว่าคณะกรรมการสรรหาที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ และคุณสมบัติ ของกรรมการองค์กรอิสระต้องไม่จำกัดอยู่ในวงแคบเฉพาะนักกฎหมายเท่านั้น ต้องมีการกระจายไปถึง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตนั้น เช่น การเงิน บัญชี เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

วาระการดำเนินการตามกำหนดของคณะกรรมการองค์กรอิสระต้องไม่นานเกินไปหรือ น้อยเกินไป เช่น อาจกำหนดวาระการดำเนินการต่อเนื่องไม่เกิน ๖ ปี เป็นต้น

ส่วนที่มาของกรรมการสอบสวนคดีพิเศษนั้นต้องไม่เป็นข้าราชการโดยตำแหน่ง ในกระบวนการยุติธรรมมากเกินไป ให้มีกรรมการสอบสวนคดีพิเศษที่มาจากกระทรวง ทบวง กรมอื่นด้วย รวมตลอดถึง ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคประชาสังคมและเอกชน ทั้งนี้เพื่อให้มีการถ่วงดุลเกิดขึ้น

๑.๑.๒ องค์กรตรวจสอบภาครัฐต้องมีความเป็นอิสระจากรัฐบาล เช่น ยกฐานะ ป.ป.ท. และ ปปง. เป็นองค์กรอิสระเข่นเดียวกับ ป.ป.ช. เพราะองค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบภาคีทุจริตต้องมีความเป็น อิสระ

๑.๒ การพัฒนาฝ่ายบริหาร

๑.๒.๑ ให้มีกฎหมายจัดตั้งฝ่ายบริหารแยกต่างหากจากกฎหมายคณะกรรมการองค์กรอิสระ กล่าวคือ หากองค์กรอิสระได้ยังมีกฎหมายจัดตั้งฝ่ายบริหารเป็นของตนเองแยกออกจากกฎหมายคณะกรรมการ องค์กรอิสระ ก็ต้องดำเนินการให้มีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานองค์กรอิสระแยกต่างหากพระราชบัญญัติ คณะกรรมการองค์กรอิสระนั้น

๑.๒.๒ ให้มี法律ให้สำนักงานมาจากการสรรหาของคณะกรรมการและเป็นผู้บังคับบัญชา สูงสุดในฝ่ายบริหาร ขึ้นตรงต่อประธานองค์กรอิสระ

๑.๒.๓ ต้องกำหนดวงเงินงบประมาณที่พอเพียงแก่การบริหารงานที่เป็นอิสระ โดยให้คิด เป็นร้อยละของเงินงบประมาณแผ่นดิน

๑.๓ บทบาทและอำนาจหน้าที่

๑.๓.๑ ให้แยกบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกรรมการองค์กรอิสระกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายประจำออกจากกันเพื่อให้การทำงานมีธรรมาภิบาล

๑.๓.๒ ให้กรรมการองค์กรอิสระทำหน้าที่ทางด้าน Regulator กำหนดนโยบาย ควบคุม กำกับ

๑.๓.๓ คณะกรรมการทำหน้าที่วินิจฉัยข้อหา ส่วนการตรวจสอบพยานหลักฐานและไต่สวน เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายประจำ แล้วส่งอัยการสูงสุดพิจารณาฟ้องศาลชั้นต้นพิเศษ

๑.๔ กระบวนการปฏิบัติงาน

ต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานให้กระชับและรวดเร็วขึ้นเพื่อประสิทธิภาพของงาน รวมทั้งกรอบเวลาในการทำงาน เพื่อป้องกันคดีขาดอายุความ

ดูแผนภาพที่ ๔

๒. สำนักงานอัยการสูงสุด

แนวทางการปฏิรูปสำนักงานอัยการสูงสุด

๒.๑ การปรับโครงสร้าง

๒.๑.๑ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

๒.๑.๒ ให้มีคณะกรรมการอัยการอิสระ จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย อธิ托อัยการสูงสุด และหรืออธิ托รองอัยการสูงสุดเลือกกันเอง จำนวน ๓ คน และให้เลือกตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย และผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างละ ๑ คน เป็นกรรมการอัยการอิสระ ให้คณะกรรมการอัยการอิสระเลือกกันเองเป็นประธาน ๑ คน

ทั้งนี้ กระบวนการคัดเลือกกันเองต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส ห้ามมิให้มีการหาเสียง

๒.๒ บทบาทและอำนาจหน้าที่

๒.๒.๑ ให้คณะกรรมการอัยการอิสระมีอำนาจพิจารณาสั่งคดีขององค์กรอิสระที่อัยการสูงสุด มีความเห็นสั่งไม่ฟ้องอีกชั้นหนึ่ง

๒.๒.๒ คดีสำคัญที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติและ กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ให้อัยการสูงสุดเสนอคณะกรรมการอัยการอิสระพิจารณาสั่งอีกชั้นหนึ่ง เช่นเดียวกับคดีขององค์กรอิสระ ทั้งกรณีสั่งฟ้องและสั่งไม่ฟ้อง

๒.๒.๓ ให้คณะกรรมการอัยการอิสระคัดเลือกอธิบดีอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ชั้นหน้าที่เลขาธุการคณะกรรมการอัยการอิสระ จำนวน ๑ คน

๒.๓ กระบวนการปฏิบัติงาน

๒.๓.๑ ให้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาสั่งคดี หากคดีใดมีข้อเท็จจริงยุ่งยากซับซ้อน หรือมีเอกสารจำนวนมากให้อัยการสูงสุดขอขยายระยะเวลาพร้อมเหตุผลประกอบต่อคณะกรรมการอัยการอิสระ ได้ไม่เกิน ๒ ครั้งๆ ละ ๑๕ วัน

๒.๓.๒ ห้ามมิให้อัยการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐในลักษณะ เดียวกัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะให้เป็นกรรมการ เช่นว่านั้น และต้องได้รับการอนุมัติ จากคณะกรรมการอัยการ

๒.๓.๓ ในกรณีที่สำนักงานอัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องคดีทุจริตคอร์รัปชันต้องมีการให้เหตุผล และเปิดเผยต่อสาธารณะชนด้วย

๓. ศึกษา

แนวทางการปฏิรูปศาล

๓.๑ สมควรจัดตั้งศาลชำนาญพิเศษขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาคดีทุจริตคอร์รัปชันเป็นการเฉพาะ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการพิจารณา

๓.๒ ให้ศาลชำนาญพิเศษมี ๒ ศาล คือ ศาลชำนาญพิเศษชั้นต้น และศาลฎีกาแผนกคดีอาญา นักการเมือง ซึ่งยังคงมีอำนาจพิจารณาคดีที่นักการเมืองกระทำการผิดอาญาเข่นเดิม

(๔) การบูรณาการทำงานระหว่างองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพและพลังร่วม (Synergy) จากทุกภาคส่วนในการร่วมมือปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันให้มีความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

(๕) องค์กรต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันภาครัฐ ประกอบด้วย

(๕.๑) องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่

(๕.๑.๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(๕.๑.๒) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(๕.๑.๓) ผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕.๑.๔) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๕.๒) หน่วยงานภาครัฐ

(๕.๒.๑) อัยการสูงสุด

(๕.๒.๒) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(๕.๒.๓) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๕.๒.๔) กรมสอบสวนคดีพิเศษ

(๕.๒.๕) กองบังคับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๕.๒.๖) ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

(๕.๒.๗) สำนักงาน ก.พ.ร.

(๕.๒.๘) คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

(๖) องค์กรต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันภาคประชาชนสังคม

(๖.๑) องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) (Anti-Corruption organization of Thailand : ACT)

(๖.๒) สถาบันต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๖.๓) เครือข่ายประชาชนต้านคอร์รัปชัน

(๖.๔) มูลนิธิประเทศไทยใส่สะอาด

(๖.๕) องค์กรเพื่อความโปร่งใส่ประเทศไทย (Transparency Thailand)

(๗) องค์กรระหว่างประเทศ

(๗.๑) องค์การสหประชาชาติ (United Nations)

(๗.๒) ธนาคารโลก (World Bank)

(๗.๓) ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (The Asian Development Bank : ADB)

(๗.๔) องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD)

(๗.๕) องค์การเพื่อความโปร่งใส่นานาชาติ (Transparency International)

การบูรณาการเพื่อการขับเคลื่อนการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันสามารถดำเนินการได้ดังนี้

(๑) การบูรณาการความร่วมมือทางด้านกิจกรรมการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อสนับสนุนการกิจที่เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการกิจขององค์กรหนึ่งองค์กรใดที่เป็นพันธมิตรตามบันทึกข้อตกลงความเข้าใจ (MOU) ใน การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน อาทิ การปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิด ในการณ์ที่มีการกระทำความผิดและเป็นอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตั้งแต่สององค์กรขึ้นไป ก็ต้องมีการประสานการปฏิบัติทั้งในแนวตั้งและแนวระบับ เพื่อให้มีการปฏิบัติการอย่างทันท่วงที่ ซึ่งจะทำให้การปราบปรามได้ผลยิ่ง อาทิ เมื่อมีการทุจริตคอร์รัปชัน และต้องมีการยึด/อายัดทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิด ก็ต้องส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ส. ยึดทรัพย์อย่างรวดเร็ว

(๒) การบูรณาการความร่วมมือในด้านข้อมูลข่าวสารการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน โดยการสนับสนุนการใช้ข้อมูลข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดในการทุจริตคอร์รัปชัน หรือการสร้างฐานข้อมูลประวัติขององค์กร หน่วยงาน และบุคคลที่มีการกระทำความผิด รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าว หรือข้อมูลทางด้านพฤติกรรมการกระทำความผิด

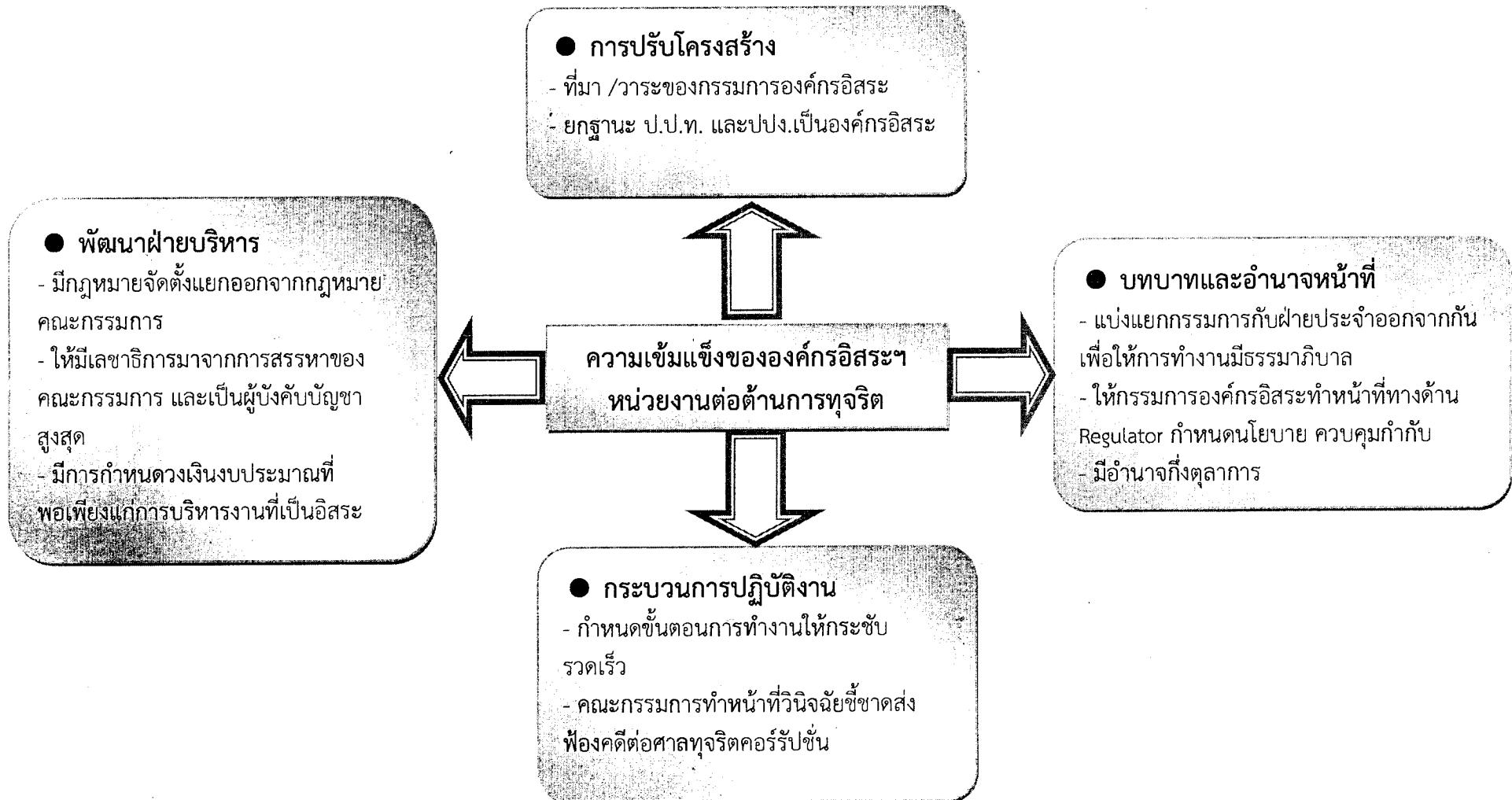
(๓) การบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (UNCAC ๒๐๐๓) ในเรื่องการกำหนดความผิดการให้/รับสินบนที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ การกำหนดอาญาความในกรณีหลบหนีและอาญาความล่วงละเมิดการลงโทษ การกำหนดการรับทรัพย์สินในคดีทุจริตให้เป็นไปตามหลักการรับทรัพย์ตามมูลค่า

ดูแผนภาพที่ ๕

ดูแผนภาพที่ ๖

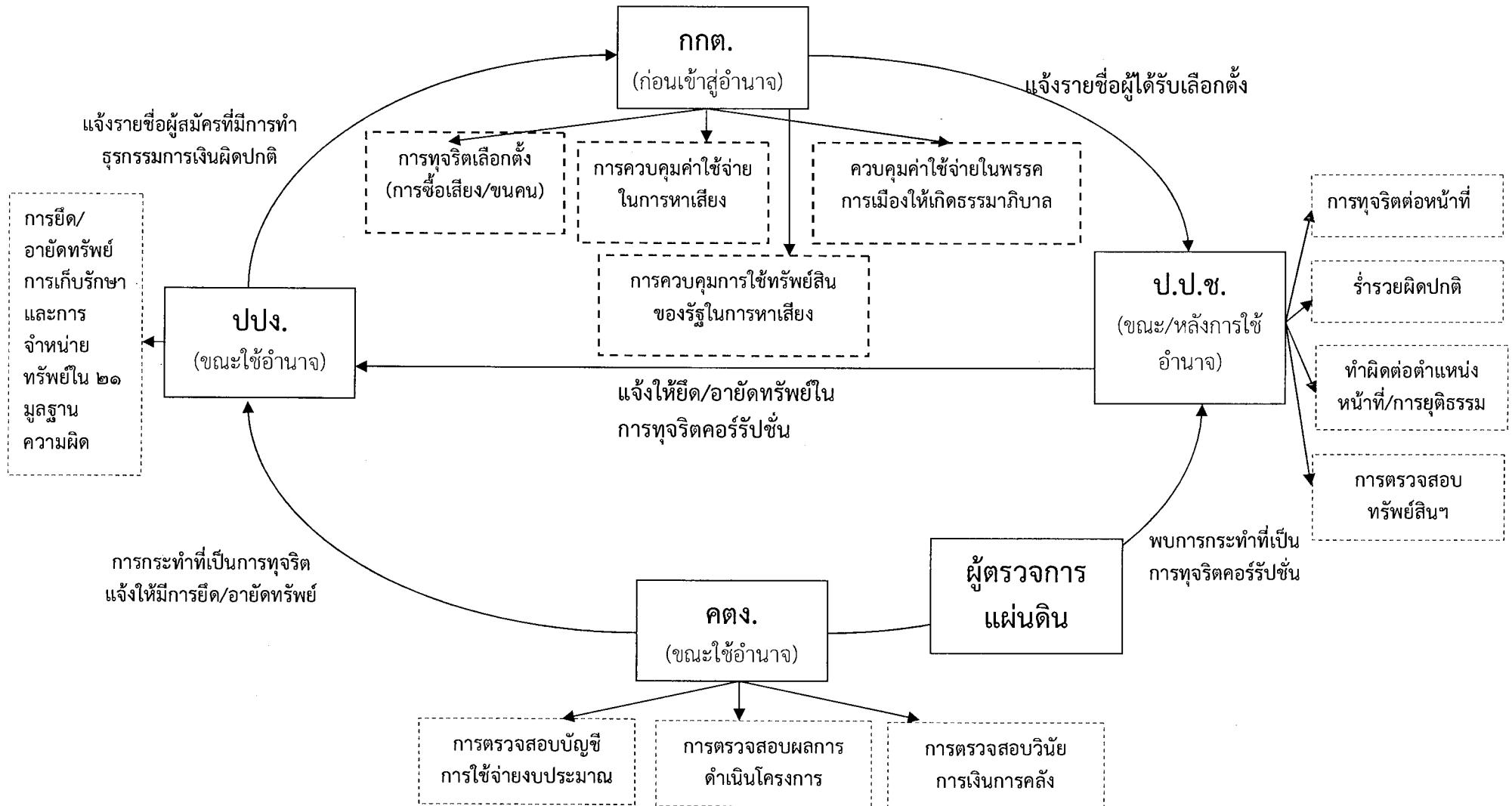
แผนภาพที่ ๔

กรอบแนวคิดการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรอิสระฯ และหน่วยงานต่อต้านการทุจริตภาครัฐ (Conceptual Design)

แผนภาพที่ ๕

ความเข้มข้นของการก่อจลาจลในช่วงเวลาที่มีการประชุมทางการเมืองที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์การปราบปราม

แผนภาพที่ ๖

ผู้เฝ้าระวังติดตาม
(Corruption watchdog)

